

OBSAH

OBSAH	3
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	8
PREDSLOV	12
1 VYMEDZENIE POJMU A ČRIEPKY Z HISTÓRIE MI	13
1.1 ETYMOLOGIA, SÉMANTIKA A DEFINOVANIE POJMU INŽINIERSTVO	13
1.2 ODVETVIE MESTSKÉHO INŽINIERSTVA V ZAHRANIČNOM KONTEXTE	14
1.3 VYMEDZENIE POJMU A ÚLOH MESTSKÉHO INŽINIERSTVA V ČR	19
1.4 AUTORSKÉ DEFINOVANIE MESTSKÉHO INŽINIERSTVA	21
1.5 STRATÉGIA EURÓPA 2020 A AGENDA 2030 V ROZVOJI SÍDELNÝCH ÚTVAROV	26
1.6 BIM V KONTEXTE MESTSKÉHO INŽINIERSTVA	31
1.7 NAJSTARŠIE ZACHOVANÉ ZMIENKY O KOLESE A VYNÁLEZE AUTOMOBILU	36
1.7.1 Najstaršie zachované zmienky o vynáleze kola	36
1.7.2 Stručne o vynáleze automobilu	40
1.8 NAJSTARŠIE ZACHOVANÉ POZOSTATKY MESTSKÝCH VOZOVIEK	42
1.9 STRUČNÝ VÝVOJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY A MESTSKÝCH ELEKTROMOBILOV	50
1.10 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 1	54
2 ZA SIEDMIMI DIVMI STARÉHO AJ NOVÉHO SVETA	59
2.1 ZA SIEDMIMI STAROVEKÝMI DIVMI	59
2.1.1 Pyramídy v Gíze	60
2.1.2 Semiramidine visuté záhrady v Babylone	61
2.1.3 Artemidin chrám v Efeze	63
2.1.4 Diova socha v Olympii	64
2.1.5 Mauzóleum v Halikarnasse	66
2.1.6 Rodoský kolos	68
2.1.7 Alexandrijský maják	69
2.2 ZA SIEDMIMI NOVOVEKÝMI DIVMI SVETA	70
2.2.1 Chichen Itza	71
2.2.2 Kristus Spasiteľ (Rio de Janeiro)	72
2.2.3 Veľký čínsky múr	73
2.2.4 Machu Picchu	75
2.2.5 Petra (Jordánsko)	76
2.2.6 Koloseum	77

2.2.7 Tádž Mahal	79
2.3 ZA SIEDMIMI AUTORSKÝMI DIVMI SVETA	80
2.3.1 Hagia Sofia	80
2.3.2 Bazilika svätého Petra	81
2.3.3 Sagrada Familia	82
2.3.4 Guggenheimovo múzeum v Bilbao	84
2.3.5 Palm Islands.....	85
2.3.6 Gardens by the Bay.....	86
2.3.7 Bosco Verticale	87
2.4 ZA SIEDMIMI DIVOTVORNÝMI ARCHITEKTAMI	88
2.4.1 Antoni Gaudí.....	89
2.4.2 Dušan Jurkovič	90
2.4.3 Le Corbusier	92
2.4.4 Oscar Niemeyer	93
2.4.5 Frank Gehry.....	95
2.4.6 Renzo Piano	96
2.4.7 Zaha Hadid	97
2.5 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 2	99
3 HISTORICKÝ VÝVOJ SÍDELNÝCH ÚTVAROV SLOVENSKA.....	105
3.1 ÚVOD DO VÝVOJA SÍDELNÝCH ÚTVAROV SLOVENSKA	105
3.2 PRAVEK A VČASNÁ DOBA DEJINNÁ	105
3.3 VÝVOJ SÍDELNÝCH ÚTVAROV V STREDOVEKU	108
3.4 SÍDELNÉ ÚTVARY V NOVOVEKU (16. AŽ 18. STOROČIE).....	112
3.5 MANUFAKTÚRY, INDUSTRIALIZÁCIA A ROZVOJ DOPRAVY - 19. STOROČIE	116
3.6 OBDOBIE PRVEJ ČESKOSLOVENSKEJ A SLOVENSKEJ REPUBLIKY (1918 – 1945)	121
3.7 VPLYV INDUSTRIALIZÁCIE SLOVENSKA NA ROZVOJ SÍDELNÝCH ÚTVAROV.....	122
3.8 STRUČNE K VÝVOJU PO ROKU 1989	125
3.9 ZDROJE POUŽITÉ V KAPITOLE 3	127
4. STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE V ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVE	129
4.1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY	129
4.2 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ A ĎALŠIE NÁSTROJE ÚZEMNÉHO ROZVOJA.....	130
4.2.1 Ústavné východiská.....	130
4.2.2 Zákonné východiská	131
4.2.3 Kompetencie územnej samosprávy a ich štruktúra	133
4.2.4 Všeobecne záväzné nariadenie ako špecifická kompetencia územnej samosprávy	146
4.2.5 Kompetencie územnej samosprávy podľa jednotlivých oblastí	147

4.2.6	<i>Kompetencie územnej samosprávy v mestských častiach</i>	149
4.2.7	<i>Kompetencie územnej samosprávy a informatizácia spoločnosti</i>	151
4.2.8	<i>Členstvo SR v Európskej únii (EÚ)</i>	152
4.2.9	<i>EÚ - Eurozóna a Slovenská republika</i>	154
4.2.10	<i>Európska charta miestnej samosprávy – obsah a proces ratifikácie</i>	155
4.2.11	<i>Charta ako opora pre strategický rozvoj samospráv</i>	157
4.3	ZÁKLADNÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY SAMOSPRÁV	158
4.3.1	<i>Územný plán obce</i>	159
4.3.2	<i>Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce</i>	161
4.3.3	<i>Dôležité koncepcné dokumenty samospráv</i>	165
4.3.4	<i>Metodická podpora, dáta a procesy regionálneho rozvoja</i>	165
4.3.5	<i>Špecifiká strategického plánovania v samospráve</i>	167
4.3.6	<i>Základné metodické dokumenty</i>	168
4.4	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 4	171
5	IMPLEMENTÁCIA STRATEGICKÝCH PLÁNOV SAMOSPRÁVY	173
5.1	ÚVOD DO PROBLEMATIKY	173
5.1.1	<i>Aktéri miestneho a regionálneho rozvoja</i>	173
5.1.2	<i>Príprava, druhy strategických dokumentov a etapy plánovacích procesov</i>	176
5.1.3	<i>Od akčných plánov k projektom</i>	177
5.2	NÁSTROJE STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA	181
5.2.1	<i>Plánovacie nástroje</i>	181
5.2.2	<i>Legislatívne, administratívne a ekonomické nástroje</i>	183
5.2.3	<i>Informačné a komunikačné nástroje</i>	183
5.3	FINANČNÉ NÁSTROJE SAMOSPRÁV NA PODPORU SVOJHO ROZVOJA	184
5.3.1	<i>Štátne dotácie ako finančné nástroje miestneho a regionálneho rozvoja</i>	184
5.3.2	<i>Fondy a ďalšie národné zdroje ako finančné nástroje rozvoja</i>	186
5.3.3	<i>Členské fondy EÚ ako finančné nástroje samosprávneho rozvoja</i>	191
5.4	PARTNERSKÁ DOHODA AKO NÁSTROJ EURÓPSKEHO PRINCÍPU PARTNERSTVA	196
5.4.1	<i>Príprava návrhu Partnerskej dohody</i>	196
5.4.2	<i>Ciele Partnerskej dohody</i>	197
5.4.3	<i>Implementácia Partnerskej dohody a základné pojmy EŠIF</i>	198
5.4.4	<i>Pravidlá na podávanie žiadostí o NFP z Operačných programov</i>	199
5.5	PRIORITY ROZVOJA ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY V EURÓPSKOM KONTEXTE	201
5.5.1	<i>Priority z miestnych a regionálnych potrieb</i>	201
5.5.2	<i>Priority z národných stratégií</i>	202
5.5.3	<i>Priority vyplývajúce z európskych politik</i>	204
5.6	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 5	217

6 SÍDELNÉ ÚTVARY A ICH ÚZEMNÉ PLÁNOVANIE	219
6.1 DEFINOVANIE A ROZVOJ SÍDELNÝCH ÚTVAROV	219
6.2 ZÁKLADNÉ POJMY	221
6.3 PROCES FORMOVANIA SÍDELNEJ INFRAŠTRUKTÚRY SLOVENSKA	222
6.3.1 Základy územného plánovania v zmysle stavebného zákona	222
6.3.2 Východiská Konceptie územného rozvoja Slovenska - KURS	225
6.3.3 Záväzná časť KURS 2001 k rozvoju osídlení	228
6.3.4 Záväzná časť KURS 2001 k rozvoju dopravnej infraštruktúry.....	231
6.4 SÍDELNÉ ÚTVARY	235
6.5 NÁSTROJE NA PRETVÁRANIE SÍDIEL	238
6.5.1 Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	238
6.5.2 Územný plán obce a zóny.....	243
6.5.3 Určovanie zastavaného územia a ochranné pásma ciest	248
6.5.4 Umiestňovanie stavieb	250
6.5.5 Územnotechnické požiadavky vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z.z.	256
6.5.6 Orgány štátnej správy pre územné plánovanie	259
6.6 CHARAKTERISTIKA, POSTAVENIE A PÔSOBNOSŤ SAMOSPRÁVY.....	261
6.7 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 6	266
7 VEREJNÉ ZDRAVIE A ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	269
7.1 OCHRANA VEREJNÉHO ZDRAVIA SÍDELNÝCH ÚTVAROV	269
7.2 ZÁKLADNÉ POJMY ZO ZNEČISTENIA OVZDUŠIA	272
7.3 OVZDUŠIE A JEHO PRIRODZENÝ STAV	273
7.4 VODA AKO ROZHODUJÚCA SÚČASŤ KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	283
7.5 VYUŽÍVANIE PÔDY A JEJ ZNEČISTENIE	289
7.6 LESY AKO INTEGRÁLNA SÚČASŤ EKOSYSTÉMOV SÍDELNÝCH ÚTVAROV.....	294
7.7 ZNEČISTENIE OVZDUŠIA V SÍDELNÝCH ÚTVAROCH	295
7.8 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 7.....	322
8. POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	325
8.1 ZÁKLADNÉ POJMY V OBLASTI POSUDZOVANIA VPLYVOV	325
8.2 Z HISTÓRIE POSUDZOVANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	327
8.3 SÚČASNE PLATNÁ LEGISLATÍVA PRE POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽP	329
8.4 DRUHY POSUDZOVANIA	332
8.5 POSUDZOVANIE STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV – SEA.....	338
8.6 POSTUPNOSŤ KROKOV PROCESU POSUDZOVANIA NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ ...	344
8.6.1 Komunikácia s verejnosťou.....	347
8.6.2 Spracovanie dokumentácie a odborná spôsobilosť.....	350

8.7 SPÔSOB POSUDZOVANIA VPLYVOV NAVRHOVANÝCH DOPRAVNÝCH STAVIEB ...	351
8.7.1 <i>Multikriteriálne hodnotenie posudzovaných variantov</i>	355
8.7.2 <i>Návrh opatrení na zmiernenie vplyvov cestných komunikácií na životné prostredie</i>	364
8.8 POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ZDRAVIE OBYVATELSTVA	366
8.9 POSUDZOVANIE ZÁMEROV Z HĽADISKA NATURA 2000	375
8.10 POSUDZOVANIE ZÁMEROV Z HĽADISKA KLIMATICKÝCH ZMIEN	376
8.11 POPROJEKTOVÁ ANALÝZA	379
8.12 ZHRNUTIE PROBLEMATIKY	380
8.13 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 8	381